

KINKERIT | 14

SVENSKA KYRKANS SVERIGEFINSKA MAGASIN

EVA BRUNNE
ANNA ÄÄNESI

PSYKOLOGI
KEHU JA KANNUSTA

VÅGMÄSTARE
EFTER KYRKOVALET

**KOLME
DIAKONIA**

NY
TIDNING

Ruotsin kirkko

Tässä numerossa

Tunne Jumalan sydän lasten kautta

Ortodoksisessa kirkossa on rakastettu ikoni, jonka moni on varmasti nähnyt. Se esittää Mariaa Jeesus-lapsi sylissä. Äiti ja lapsi ovat siinä poski vasten poskea lapsen käden levätessä äidin kaulalla tai toisinaan äidin toisella poskella. Kuva-aiheesta käytetään tavallisesti nimitystä Hellyyden Jumalanäiti. Jumala katsoo siinä maailmaa lapsen silmin.

Se, joka on joskus pidellyt vastasyntyntä lasta sylissä, tietää jotakin Jumalasta. Hän tietää jotakin siitä pyyteettömästä rakkaudesta, jota lapsen katse ilmaisee toisen katsetta etsiessään ja sen löytäessään.

Unohtakaamme kaikki puhe siitä, miten kirkon tulevaisuus on lapsissa. Lapset edustavat mitä suurimmassa määrin kirkon nykypäivää ja sen läsnäoloa, aivan kuten ikoni kuvastaa. Kirkko on yhteisö, jossa kokeneiden ja viisaiden kirjanoppineiden tulisi antautua 12-vuotiaan opetettavaksi ja jossa kuninkaat laskevat kruununsa vastasyntyneen lapsen seimen edessä. Se on yhteisö, jossa lapsen kosketus ryppyistä poskea vasten herättää elämän iltapuolella toivon ylistyslaulun, aivan kuten Simeonille ja Hannalle tapahtui temppelissä.

Se, mikä on hyväksi lapselle, on hyväksi kaikille. Yhteiskunnasta rakentuu hyvä, kun huoli pienimmistä ja suojelemissa leimaa sen toimintaa. Tulkitsemme sopimusta lapsen oikeuksista tästä näkökulmasta. Se velvoittaa maat suojelemaan lasten oikeuksia valtion ja viranomaisten ylivaltaa vastaan sekä asettamaan lasten kehityksen etusijalle.

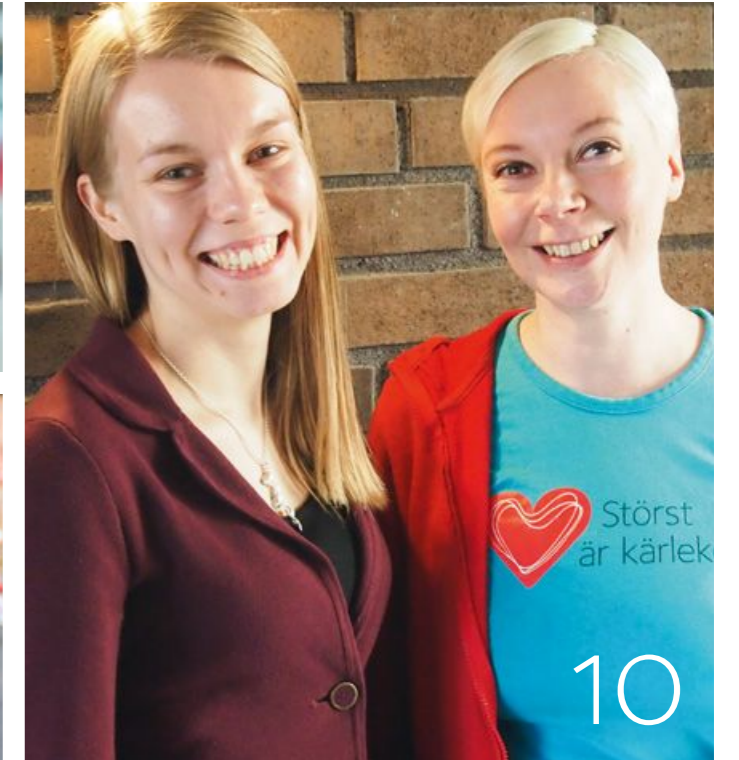
FOTOKUVA: MAGNUS ANDERSON/IKON

Monissa maissa sopimus on jo muodostunut lakitekstiksi ja lait on sovitettu palvelemaan lapsen parasta etua. Valitettavasti näin ei ole Ruotsissa. Tämä on saanut oikeutettua kritiikkiä YK:lta ja ihmisoikeusjärjestöiltä erityisesti pakolaislasten asemaan liittyen. On kiusallista, ettei sopimus lapsen oikeuksista ole Ruotsissa vielä laillisesti sitova. Siihen saakka kunnes näin tapahtuu, on Ruotsin sitoutuminen sopimukseen valitettavasti pelkkää teeskentelyä.

Sopimus lapsen oikeuksista koskee ensisijaisesti valtioiden ja viranomaisten toimintaa, mutta tehokkaalla lakitekstillä on oltava myös eettiset perusteet. Kirkkona meillä on siinä tärkeä rooli. Sellaista ihmiskuvaa, jossa pienimpien ja heikoimpien oikeudet on tehty itsestään selviksi eettisiksi yhteiskunnallisiksi periaatteiksi, tulee tukea ja suojella jatkuvasti. Lapsen oikeus hengelliseen kehitykseen unohtuu kuitenkin usein keskusteluista. Tämä oikeus on tärkeää tuoda esiin. Jos me kirkkona emme sitä tee, niin kuka sitten?

Kun seuraavan kerran pidät lasta sylissäsi, kuuntele Jumalan sydämenlyöntejä ja ääntä. Jumala on läsnä, hellänä ja vahvana. Jumalan kaikkivoipaisuus on kuin voima, joka syntyy lapsen koskettaessa ryppyistä poskea. Se on voima, joka lämmittää kylmät sydämet.

SVEN-BERNHARD FAST
VISBYN PIISPA

6 Anna äänesi/Ge röst

10 Suurin on rakkaus

22 Kehuja ei voi saada liikaa

26 Kirkkovuoden pysäkkejä

ÖVRIGT I DETTA NUMMER:

2. Kyrkans hälsning/
Kirkon tervehdys
4. Från redaktören /
Toimittajalta
5. Kroppen minns
9. Kyrkan informerar/
Ruotsin kirkko suomeksi

13. Toivoa ihmiselämään /
Att skapa hopp i
människors liv
16. Rakkaalla lapsella on
monta nimeä / Kärt barn
har många namn
16. Kielineuvosto
17. Vapahtajan jalanjäljillä

18. Ruotsinsuomalaisista
vaa'ankieliä / Sverigefinländare
blir vågmästare
20. Salaisuuksien helminauha
24. Mikä mursi Tabitan?
25. Netistä poimittua
28. Psalmi / Psaltaren 103: 15-18

TOIMITTAJALTA FRÅN REDAKTÖREN

Tervetuloa selailemaan ja lukemaan uutta julkaisua. Pyrimme jatkossakin tarjoamaan ruotsinsuomalaisille antoisia lukuhetkiä.

Teemana on diakonia. Diakonia kuuluu kirkon perustehtäviin ja ilmentää kristilliseen rakkauteen rakentuvaa palvelua. Piispa Eva Brunne kuvaa ajallemme ominaista diakoniatyötä äänen antamisena niille, joilta se puuttuu.

Ihmisen elinpäivät ovat niinkuin ruoho, hän kukoistaa niinkuin kukkanen kedolla. (Psalmi 103:15-) Psalmiteksti on musiikkia korvilleni; joskus itkevä viulu, joskus voimallinen urkusoolo. *Kuin kedon kukka hän kukoistaa*, lukee uudessa raamatunkäännöksessä. Minulle se on toisenlaista musiikkia, kaunista, mutta vähän vierasta. Sydämeni kieli ei välttämättä liity sanoihin, vaan niiden takaa nouseviin symboleihin, tässä tapauksessa kristilliseen kieleen.

Tuuli puhaltaa, missä tahtoo. Sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee. Alkutekstin kreikankielinen sana pneuma merkitsee sekä tuulta että henkeä. Tuuli kuulostaa ymmärrettävältä, mutta henki voi tarkoittaa asiayhteydestä riippuen joko tuulta, henkiolentoa, ihmisen henkeä tai Pyhää Henkeä. Jään miettimään, tarkoittiko Jeesus näillä Nikodeemukselle osoittamalla sanoilla lämmintä tuulihenkeä vai jotakin aivan muuta. – Käännösviestintä ei todellakaan ole pelkästään kielten välistä kommunikaatiota.

Elämään mahtuu lihavia ja laihoja vuosia, Raamatun kieltä lainatakseni.

Kun arkielämän hyvinvointi on turvattu, jää tilaa itsensä toteuttamiseen.

Meissä jokaisessa on monta identiteetin ulottuvuutta ja meillä on monta tapaa jäsentää itseämme. Yhä useampi valitsee tietoisesti ne yhteisöt, joissa rakentaa ja vahvistaa identiteettiään.

Psalmiin kirja vapauttaa meidät aitouteen:

*Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,
Sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.
Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
olivat kaikki päiväni jo luodut.*

Välkommen att bläddra i ett nytt magasin. Målsättningen är att erbjuda givande läsning för sverigefinländare.

Diakoni är årets tema. *Att vara röstbärare, ge röst åt dem som inte har röst själva där besluten fattas.* Det är ett diakonalt uppdrag som är än mer tydligt i vår tid, sammanfattar biskop Eva Brunne längre fram i tidningen.

Det krävs mod att våga dela någons utsatt-het. Man måste hitta ett språk för livet för att kunna ta emot och dela en medmänniskas berättelse. Det kan vara till stor hjälp att ha kännedom om det kristna språket med alla dess

FOTO/KUVA: MIRIAM VAN DER VALK

symboler. Ett musikstycke eller ett konstverk kan tala till ens hjärta på ett sätt som ord inte alltid kan. Som om orden inte räckte till. Ibland gör de det, som här på nilsferlinska: *Mitt hjärta är ditt, ditt hjärta är mitt och aldrig jag lämnar det åter. Min lycka är din, din lycka är min och gråten är min när du gråter.*

All historia handlar om identitet, både på nationell och på personlig nivå. Vem eller vilka blir vi om vi släpper in nya perspektiv: en ny miljö, ett nytt språk, ett nytt sätt att vara? Blir vi då mer eller förminskas vi, i egna ögon och i andras?

Livet inrymmer både feta och magra år, för att låna ett bibliskt uttryck. Om vi är mätta och trygga har vi tid över för existentiell reflektion. Var och en av oss består av en mängd identiteter som vi definierar på en mängd olika sätt. Många nöjer sig inte längre med de roller som de blivit tilldelade utan söker sig aktivt till andra sammanhang och till grupper som delar deras drömmar och värderingar.

Psaltarens ord öppnar oss för vårt sanna jag:

*Du såg mig innan jag föddes,
i din bok var de redan skrivna,
de dagar som hade formats
innan någon av dem hade grytt.*

HELI VAN DER VALK
TOIMITTAJA / REDAKTÖR

*Kuin lintu lennä,
älä viipyen menneen rauniolla
nykyhetkeä häädä.
Suo jääneen jäädä,
suo olleen haudassa olla,
tulevaa koe vastaan mennä.*

KAARLO SARKIA (1902-1945)

SUOMEKSI RUOTSIN KIRKOSSA

är en öppen finsk- och svenskspråkig mötesplats på Facebook för alla som är engagerade i sverigefinsk verksamhet i Svenska kyrkan. Där kan du dela med dig av idéer, få inspiration från andra och nätverka.

KROPPEN MINNS

Det var en onsdag. Jag hade fått äran att köra äldsta barnbarnet till simskolan. Det var ett mycket kärt uppdrag, noggrant antecknat i kalendern, dock blandat med en gnutta vemod: tänk att hon blivit så stor, tänk att hennes mamma blivit så stor, det var ju som i går jag körde mina sexåriga tvillingflickor till samma simskola.

Vi körde iväg, barnbarnet och jag. Det är ingen lång bilresa, ett par tre kilometer på sin höjd, längs bekanta gator. Men, så konstigt – jag kör fel, missar korsningar, svänger åt fel håll. Vad är nu detta, håller jag på att bli senil! Oron inom mig växer för varje kvarter.

Det var ju som i går –.

Just det, det var som i går mina flickor var sex år gamla och skulle köras till simskolan. Men då hade jag ju ingen körvana i denna stad, knappt från någon annanstans heller, fast en liten bil hade jag allt med mig i flyttlasset från kontinenten till Sverige.

Under småbarnsåren var det min man som körde vilket kändes tryggt och praktiskt. Nu var det bara det att min man var nyopererad så jag var tvungen att bli vän med min bil igen. Det var svårt. Först körde jag mellan hemmet och kontoret, en sträcka på knappt en kilometer men jag behövde öva. Från kontoret körde jag till sjukhuset. Det blev en triangel där de tre sidorna var ungefär lika långa. Nästa utmaning skulle nu bli att köra åt andra hållet, till simhallen, genom centrum, förbi evenemangsstråket. Inte så långt men med många möjligheter till farliga felbedömningar. Det fick ju absolut inte hända mig något för vad skulle det bli av barnen om också jag –

Så, den där onsdagen, under den cirka tio minuter långa bilresan, återupplevde jag händelserna från hösten 1985 då min man hade fått sin dödsdom.

HELI VAN DER VALK

Kinkerit 2014

RUOTSIN KIRKON RUOTSINSUOMALAISEN TYÖN LEHTI /
SVENSKA KYRKANS SVERIGEFINSKA MAGASIN

Vastaava toimittaja/
Ansvarig utgivare
Gunnar Sjöberg

Kansikuva/Omslagsbild
Linda Mickelsson/IKON

Toimituksen osoite/
Redaktionens adress
Svenska kyrkan
Informationsavdelningen/
Suomeksi
751 70 UPPSALA

Ulkoasu/Grafisk form
Ineko

Tiedustelut ja tilaukset/
Förfrågningar och beställningar
Ruotsin kirkon tiedotuspalvelu
Svenska kyrkans informationservice
tel. 018-16 96 00. info@svenskakyrkan.se

Toimittaja/Redaktör
Heli van der Valk

Toimitus/Redaktion
Roland Asplund
Linda Mickelsson
Heli van der Valk

Paino/Tryck
Ineko

Ruotsin kirkko

ANNA ÄÄNESI NIILLE, JOILTA SE PUUTTUU

GE RÖST ÅT DEM SOM INTE HAR

Puhumme niiden puolesta, joiden ääni ei kuulu, siellä missä päätöksiä tehdään. Se on meidän ajallemme yhä tavallisempaa diakoniatyötä, toteaa Tukholman hiippakunnan piispa Eva Brunne. TEKSTI: ROLAND ASPLUND

Hiippakunnan tilat sijaitsevat kaupungin ydinkeskustassa Pyhän Klaaran kirkon yhteydessä, jonka läheisyydessä moni päihteiden ongelmakäyttäjä ja koditon oleskelee. Seurakunta jakaa kirkon takana suuressa teltassa ruokapaketteja apua tarvitseville.

Ruotsin kirkon vuonna 2010 tekevästä suuresta kyselystä kävi ilmi, että kirkon jäsenet toivovat kirkon panostavan ensisijaisesti diakoniaan ja auttavan Ruotsissa eläviä heikkoja ja tukea tarvitsevia ihmisiä.

– Diakonia on itsestään selvästi tärkeää kirkon sekä jokaisen kristityn elämässä. Se on yksi kirkon perustavanlaatuisista tehtävistä. Kuten joku on joskus todennut: diakonia on liturgia liturgian jälkeen, Eva Brunne sanoo.

Sekä diakoniatyö että suhtautuminen siihen ovat muuttuneet. Ennen diakonit kirjaimellisesti laastaroivat ihmisiä ja varmistivat elämän sujumisen, kun taas nykyään työ on paljon keskustelevampaa. Puhumme joskus profeettallisesta diakoniasta, mikä tarkoittaa pyrkimystä yhteiskuntasuhteiden ja -rakenteiden muuttamiseen. Kirkon tulee olla jatkuvasti valmis muuttamaan muotoaan; olemmehan me luterilainen kirkko, Eva Brunne jatkaa.

– Moni diakoni on erittäin osaava ja koulutettu toimimaan ihmisten äänenä sosiaali- ja maahanmuuttotyössä, kouluissa ja hoitoalalla.

Jokaisessa ryhmässä on vähemmistöjä. Ne voivat liittyä kieleen, talouteen tai koulutukseen, kertoo Eva Brunne, joka toimi aiemmin pappina Etelä-Tukholman lähiöissä. Hänen mukaansa Ruotsin kirkko on suoriutunut kielellisiin ja etnisiin vähemmistöihin suuntautuvasta työstään hyvin.

– Tukholman suomalainen seurakunta on hyvä esimerkki perusteellisesta ja koko hiippakunnan kattavasta työstä. Hiippakunnan toimintaan on sisällytetty monta seurakuntaryhmää, jotka tarjoavat ruotsinsuomalaista toimintaa. Skärholmenin seurakunnan sunnuntaiset jumalanpalvelukset tulkataan samanaikaisesti kolmelle eri kielelle. Se on tärkeä osa kirkon työtä, kun ihmiset eivät osaa ruotsia riittävän hyvin.

Eteläisissä lähiöissä vain pieni osa ihmisistä kuuluu Ruotsin kirkkoon. Kun ruotsinkielisenä käy jumalanpalvelushuoneessa ymmärtämättä, mitä siellä puhutaan, saa käsityksen siitä, millainen tilanne monella meidän luoksemme tulevalle on. Opimme kirkkona parhaiten silloin, kun olemme itse vähemmistön asemassa, Eva Brunne sanoo.

– Velvollisuutemme kirkkona on tarjota jumalanpalveluksia ja keskustelumahdollisuuksia vähemmistökielillä. Vaikkei esimerkiksi meänkieltä puhuta Tukholmassa kovin paljon, se on silti tärkeä kieli. Ihmisten pitää pystyä rukoilemaan ja kuuntelemaan sanaa omalla äidinkielellään. Tämä oli myös yksi keskeisimmistä ajatuksista Lutherin uskonpuhdistuksessa, ja siksi hän käänsi Raamatun saksaksi. Olaus Petri käänsi sen edelleen ruotsiksi ja Mikael Agricola suomeksi, todennäköisesti täällä Tukholmassa.

Syksyksi valmistuu diakoniaa käsittelevä piispainkirje, joka on tarkoitettu Ruotsin kirkon seurakunnille. Eva Brunnen ja hänen piispakollegansa Per Eckerdalin tehtävänä on pohtia nykyajan ja tulevaisuuden diakoniaan liittyviä kysymyksiä sekä näyttää sille oikeaa suuntaa kuitenkin ketään käskemättä.

– Mitä sorrettujen puolella seisominen esimerkiksi tarkoittaa? Tai se, että diakonin tulee olla laupeuden merkinä, kuten vihkimislupauksessakin luvataan. Ketkä ovat tänä päivänä suojoittomia? Piispainkirje käsittelee muun muassa sitä, miten aktiivisesti seurakunnissa toimivien tulisi ymmärtää, että olemme siirtäneet diakonian painopistettä viihtyvyydestä kohti profeettallista diakoniaa. ►

FOTO: KUVIA: MACHUIS ANDERSON/JIKON

Att vara röstbärare, ge röst åt dem som inte har röst själva där besluten fattas. Det är ett diakonalt uppdrag som är än mer tydligt i vår tid, säger Eva Brunne, biskop i Stockholms stift. **TEXT: ROLAND ASPLUND**

Stiftet har sina lokaler mitt i city alldeles vid S:ta Clara kyrka, där många missbrukare, hemlösa rör sig. I ett stort tält bakom kyrkan delar församlingen ut matpaket till behövande.

En stor undersökning i Svenska kyrkan 2010 visar att medlemmarna verkar vilja att kyrkan i första hand ska satsa på diakoni: att finnas till för svaga och utsatta i Sverige.

– Diakoni är självklart livsviktigt i kyrkans gemensamma liv och i varje kristens liv. Det är en av kyrkans grundläggande uppgifter. Som någon har sagt: diakoni är liturgin som kommer efter liturgin, säger Eva Brunne.

Arbetet och synen på diakoni har förändrats, från att diakonen bokstavligen plåstrade om och såg till att människor höll livet flytande till en mycket mer argumenterande diakoni. Ibland talar vi här om en profetisk diakoni, att gå in för att förändra samhällsförhållanden och strukturer. Kyrkan ska leva i ständig omformning för vi är en luthersk kyrka, säger Eva Brunne.

– Många diakoner är väldigt skickliga och välutbildade för att kunna vara röstbärare in i

socialtjänst, migrationsverk, i skola och vård.

Minoriteter finns i olika grupper: språkliga, ekonomiska, utbildningsmässiga, säger Eva Brunne, som en tid arbetade som präst i Stockholms södra församling. Hon tycker att Svenska kyrkan är hyggligt bra i sitt arbete när det gäller språkliga och etniska minoriteter.

– Finska församlingen i Stockholm är ett exempel, där arbetet är välgrundat och omfattar hela stiftet. Runt om i stiftet finns det välintegrerade församlingsgrupper med sverigefinska verksamhet. I Skärholmens församling simulantolkas tre olika språk i söndagsgudstjänsten. Det är ett viktigt sätt att vara kyrka, när människor inte kan svenska tillräckligt bra.

I våra söderförsamlingar är en ganska liten del medlemmar i Svenska kyrkan. Att som svensktalande besöka ett gudstjänststrum där vi inte förstår vad som talas är ett viktigt lärande, för så är det för många människor som kommer till oss. Vi lär oss mest som kyrka när vi själva är i minoritet, säger Eva Brunne.

– Vi har våra skyldigheter som kyrka att erbjuda gudstjänster och samtal på minoritets-

språk. Även om jag kan se att meänkieli inte är ett stort språk just i Stockholm, så är det ett viktigt språk. Det innebär att man ska kunna be och höra förkunnelsen på sitt eget modersmål. Det här var också en av de bärande reformationstankarna för Luther, därför översatte han Bibeln till tyska, Olaus Petri översatte till svenska och Mikael Agricola kom att översätta Bibeln till finska, förmodligen här i Stockholm.

Till hösten kommer ett s k biskopsbrev om diakoni som vänder sig till Svenska kyrkans församlingar. Eva Brunne och biskopskollegan Per Eckerdal har i uppdrag att tänka kring frågor om diakonin idag och framöver och visa på en riktning, men utan att peka med hela handen.

– Vad innebär det exempelvis att stå på de förtryckta sida? Eller att diakonen ska vara ett "barmhärtighetens tecken", som det sägs i diakonens vigningslöfte. Vem är utsatt idag? Biskopsbrevet handlar bland annat om att de som är aktiva i församlingarna ska bli medvetna om att vi har svängt om från en "trivseldiakoni" till en mer profetisk diakoni.

Ruotsin kirkko suomeksi

KONSERTTEJA KUOROJA KOTIKÄYNTJÄ jumalanpalveluksia **SIELUNHOITOA rukousweb diakoniaa** suomalaisia perinteitä **KASTE KONFIRMAATIO häät** HAUTAJAISET **PÄIVÄKERHO NUORTEN RYHMIÄ vapaaehtoistoimintaa PALVELEVA PUHELIN YSTÄVÄPALVELU raamattupiirejä KAUNEIMMAT JOULULAULUT**

Ruotsinsuomalaiset ovat Ruotsin kirkon suurin kielellinen vähemmistö

Olet tervetullut osallistumaan monipuoliseen lapsille, nuorille, perheille ja aikuisille tarkoitettuun suomenkieliseen tai kaksikieliseen toimintaan. Hiippakunnissa ja seurakunnissa on suomenkielisiä pappeja, diakoneja ja muita työntekijöitä. Heiltä saat apua, kun tarvitset lisätietoja kasteesta, rip-pikoulusta, avioliittoon vihkimisestä tai hautajaisjärjestelyistä. Työntekijät ovat käytettävissä silloinkin, kun elämä on vaikeaa ja haluat keskustella jonkun kanssa. Kotiseurakunnastasi saat lisätietoja suomenkielisestä toiminnasta tai yhteyden seurakunnan suomenkieliseen työntekijään. Seurakuntasi yhteystiedot löytyvät puhelinluettelosta otsikolla Svenska kyrkan tai kotisivulta: www.svenskakyrkan.se.

Nettirukous

Kaikki voivat rukoilla, milloin tahansa, missä tahansa, mitä tahansa. Ruotsin kirkon nettirukouspalvelu, rukousweb (bönewebb) on paikka, johon voit jättää rukouksesi sydämesi kielellä. Sieltä voit saada myös apua vaikka lukemalla toisten kirjoittamia rukouksia. www.svenskakyrkan.se/be

Ruotsin kirkon palveleva puhelin

Ruotsin kirkon palveleva puhelin on avoinna joka ilta klo 21–24. Voit soittaa sinne nimettömänä. Päivystäjillä on ehdoton vaitiolovelvollisuus. Numero on: **020- 26 25 00**

Hakupolku Ruotsin kirkon suomenkielisille kotisivuille:
www.svenskakyrkan.se/suomeksi

FOTO: KUVIA: AETER & MANNINEN

RAKASTETTU JA KAIVATTU

Kaste on lahja. Se on liitto Jumalan ja ihmisten sekä kirkon ja seurakunnan kanssa.

Kaste muistuttaa meitä siitä, että Jumalan rakkaus antaa meille uutta voimaa silloin, kun kohtaamme vaikeuksia.

Kaikki ovat tervetulleita.

Kastetilaisuus voi olla suuri tai pieni, loistelias tai yksinkertainen. Kastettava henkilö voi olla nuori tai vanha. Kastekeustelun aikana voit suunnitella jumalanpalveluksen sisältöä yhdessä papin kanssa, jos haluat esimerkiksi lisätä rukouksiin omia sanojasi tai kuulla tilaisuudessa musiikkia, josta pidät. Kirkko, vahtimestari, muusikot ja pappi ovat ilmaisia.

Lisätietoja kasteesta osoitteessa svenskakyrkan.se/dop

Ruotsin kirkko

PALVELLA KAIKESSA KRISTUSTA LÄHIMMÄISESSÄÄN

”Diakonin tulee etsiä, auttaa ja tukea niitä, jotka kärsivät ruumiillisesti tai henkisesti. Hänen tulee antaa kristillistä kasvatusta ja opetusta, olla seurakunnassa ja yhteiskunnassa laupeuden merkinä ja palvella kaikessa Kristusta lähimmäisessään.
– Diakonin tulee puolustaa ihmisten oikeuksia, olla sorrettujen tukena sekä rohkaista ja vapauttaa Jumalan kansaa siihen, mikä on hyvää, niin että Jumalan rakkaus näkyisi maailmassa.”

DIAKONIN VIHKIMISLUPAUKSESTA

KIRKKO KUIN TOINEN KOTI

Diakoni Anu Ritjärven paidassa lukee ”Suurin on rakkaus”. –Tietyissä mielessä me olemme turvallinen toinen koti. Kirkko tuo elämään lisää sisältöä ja on osa kieltä ja identiteettiä, hän sanoo. **TEKSTI JA KUVA: ROLAND ASPLUND**

Huddingessa Flemingsbergin seurakunta on Ruotsin kirkon ruotsinsuomalaisen toiminnan keskus. Kunnassa asuu noin 10 000 henkilöä, joilla on siteitä Suomeen. Flemingsbergin kirkko sijaitsee hyvällä paikalla keskustassa, kivenheiton päässä valtavasta Huddingen sairaalasta. Kirkko on avoin kaikille kuntalaisille.

Ruotsinsuomalaisesta työstä vastaavat diakoni Anu Ritjärvi ja papiksi valmistuva Ella Järvinen.

– Kirkkoon tulee paljon ikäihmisiä ja eläkeläisiä, mutta myös yhä enemmän lapsiperheitä. Aloimme tarjota lapsille suomenkielistä toimintaa yhteistyössä Huddingen Suomalaisen Seuran kanssa vuonna 2009. Siihen kuuluu muun muassa nappulakerho ja lasten teatteri.

Kymmenen vuotta seurakunnan diakonina työskennelleen Anu Ritjärven mukaan elämästä on viime vuosina tullut monille rankkaa. Lapsiperheiden avuntarve on kasvanut esimerkiksi työttömyyden ja sairauksien vuoksi, ja moni hakeutuukin

kirkkoon taloudellista apua saadakseen.

– Perheenjäsen on esimerkiksi jäänyt työttömäksi tai syrjäytynyt. Perhe saattaa olla jonossa sosiaalipalveluun ja tarvita akuuttia ruoka-apua. Kirkko voi olla heille viimeinen mahdollisuus. Moni kokee, että heidän tarpeensa on kyseenalaistettu, kun he ovat kääntyneet viranomaisen puoleen. Yritämme olla suvaitsevaisia ja ymmärtäväisiä: ihmisen elämässähän voi sattua mitä tahansa.

– On tärkeää, etteivät luoksemme tulevat ihmiset koe itseään yksinäisiksi vaikeina aikoina. Monet tulevat kirkkoon spontaanisti, ja silloin yritän aina suoda heille kiireettömän hetken. He ovat myös aina tervetulleita takaisin.

Vaatteita ja leluja

Seurakunnan akuutti taloudellinen apu on kertaluonteista. Perheitä autetaan myös löytämään apua tarjoavia säätiöitä ja vaatteita ja leluja lahjoitetaan niitä tarvitseville. Kirkko haluaa helpottaa ihmisten arkea ja tuoda iloa ja toivoa toisinaan

synkkäänkin tilanteeseen. Kerran viikossa järjestetään suomenkielinen kynttilämessu, jossa sytytetään kynttilöitä ja ruokoillaan vaikeita aikoja elävien puolesta.

– Saatan sanoa apua tarvitsevalle, että rukoilen mielelläni hänen puolestaan kynttilämessussa. Kaikki ei kuitenkaan ole meidän käsissämme, ja on olemassa meitä suurempi voima. Tapaamani ihmiset saavat toki itse päättää, keskustelemmeko uskonasioista. Yleensä se tapahtuu luonnollisesti; tietäväthän ihmiset, että me olemme kirkko.

Flemingsbergin kirkon kaikilla työntekijöillä on diakoninen tehtävä palvella jokaista kirkkoon tulevaa. Se ei koske ainoastaan pappeja ja diakoneja, vaan yhtälailla seurakunnan emäntää, vahtimestaria ja kirkkomuusikoita. Kirkossa toimii myös vapaaehtoisryhmä, jonka jäsenet osallistuvat lapsi- ja päivätoimintaan, tekevät kotikäyntejä jne. Kyseessä on pieni ja erittäin aktiivinen vanhempien naisten ryhmä, joka on kirkolle kullannarvoinen.

Anu Ritjärvi aloittaa suomenkielisille tarkoitettun jumpparyhmän kirkkosalissa

”Kyrkan vill ge det där lilla extra i vardagen, förmedla glädje och hopp i en ibland väldigt mörk situation.

I Flemingsbergs kyrka har all personal diakonala uppgifter, att tjäna de som kommer.

– Mitt viktigaste uppdrag är att vara medmänniska. Vara medföljare, gå bredvid människor, ej före eller efter. Men vid någon punkt i livet måste man släppa taget, säger diakonen Anu Ritjärvi.”

Det sverigefinska arbetet leds av blivande prästen Ella Järvinen och diakonen Anu Ritjärvi.

yhdeltä iltapäivällä. Osallistujat seisovat penkeillä ja käytävillä, liikkuvat musiikin tahtiin vuoroin eloisesti, vuoroin rauhallisemmin diakonin näyttävässä liikkeet alttarilla. Kun seurakuntasalista loppui tila, kirkkoherran mielestä voimisteluryhmä sai siirtyä kirkkosaliin.

– Täällä on täyttä! Haluan sanoa, että Anu on paras. Tämä tekee hyvää kehon kaikille osille. Useat meistä kärsivät lihaskrampeista, sanoo Liisa Andersson, joka kuvailee jumpparyhmää hyväksi ja toisistaan välittäväksi yhteiseksi.

Monet keuhuvat Anu Ritjärveä ja kirkon tekemää työtä.

Jumpan jälkeen halukkaille on tarjolla kahvia ja kirpputori alakerrassa. Osa jatkaa suomenkielisen kirkkokuoron harjoituksiin.

Lähimmäisenä oleminen

Yksi diakonin päätehtävistä on huolehtia ihmisistä, joilla ei ole omaisia, Anu Rit-

järvi toteaa. Kunnassa on paljon yksinäisiä ihmisiä, ja yksinäisyys koskettaa etenkin vanhuksia, jotka ovat ensimmäinen Ruotsiin saapunut suomenkielinen sukupolvi. Monilla ei ole enää sukulaisia elossa, ja iän karttuessa ruotsin kielen taito saattaa kadota.

– Vanhemmat ihmiset voivat tuntea itsensä ulkopuolisiksi, koska he eivät ole päässeet sisälle ruotsalaiseen yhteiskuntaan.

Diakonin työssäni toimin tulkkina, olen mukana lääkärikäynneillä, soitan sosiaalipalveluun, otan yhteyttä omaisiin ja esimerkiksi kotipalveluun, teen kotikäyntejä jne.

– Suomi on kieli, jota sydän puhuu, Ella Järvinen sanoo. Kun ihmiset vanhenevat, he alkavat sairastella ja jäävät leskiksi. Suomen kieli on silloin se, mikä jää jäljelle. Kieli on osa ihmisten identiteettiä ja uskontoa. Yhteisöllisyyden tarve on suurta, ja seurakuntayhteisö on kuin perhe. Jos joku ei saavu paikalle, soitamme ja selvitämme asian.

Yhteisöllisyys on ruotsinsuomalaisessa työssä tärkeintä. Kirkko on paikka, johon yhdessäoloa kaipaava ihminen voi tulla.

– Saamme olla tukena monella tapaa. Kun ihmisillä on murheita, he kääntyvät meidän puoleemme voidakseen jutella. Tietyllä tavalla me olemme turvallinen toinen koti. ”Soitan Anulle, jos minun pitää saada puhua”, he saattavat sanoa. Kirkko tuo elämään lisää sisältöä ja on osa kieltä ja identiteettiä, Anu Ritjärvi sanoo.

– Minun tärkein tehtäväni on olla lähimmäinen, olla ihmisten kanssa ja kulkea heidän rinnallaan, ei edessä eikä takana. Jossain vaiheessa elämää ote pitää kuitenkin irrottaa.

TOIVOA IHMISELÄMÄÄN

ATT SKAPA HOPP I MÄNNISKORS LIV

Diakonia on kirkon sosiaalityötä.

Sana diakonia tulee kreikan kielestä ja se tarkoittaa palvelemista. Diakoniatyön tärkein tehtävä on muuntaa usko hyväksi teoksi. SIVUT 14-15 TEKSTI: ROLAND ASPLUND

Diakoni är kyrkans sociala arbete. Diakoni är ett grekiskt ord som betyder att tjäna. De vigda diakonernas huvuduppgift är att göra tro till handling och förmedla hopp i människors liv. SID 14-15 TEXT: ROLAND ASPLUND

Suomenkielistä toimintaa järjestetään ympäri maata, ja monissa seurakunnissa on suomea puhuvia diakoneja ja pappeja sekä muita diakoniatyötä tekeviä. Ruotsinsuomalaisen toiminnan vapaaehtoiset avustajat ovat kullannarvoisia ja tekevät usein diakoniatyötä siellä, missä kirkolla ei ole omia diakoneja. Kolme diakonia kertoo tässä artikkelissa työstään omassa seurakunnassaan:

Verksamhet på finska finns över hela landet. I många församlingar finns finskspråkiga diakoner, präster och andra medarbetare som arbetar med diakoni. De frivilliga krafterna i den sverigefinska verksamheten är guld värda och bär ofta det diakonala arbetet där det saknas anställda diakoner. Här berättar tre diakoner om det diakonala arbetet i sin församling:

Helinä Hirvasoja,
Södertäljen seurakunnan diakoni
diakon i Södertälje församling

Södertäljen seurakunta tarjoaa suuren valikoiman ruotsinsuomalaista toimintaa kai-kenikäisille, muun muassa lapsille ja heidän vanhemmilleen. Seurakunta järjestää lapsille leirejä, kaikille avointa esikouluope- tusta sekä iltaisin toimintaa eri-ikäisille lap- siryhmille viidestä ikävuodesta ylöspäin.

– Lapset ja vanhemmat saavat mahdol- lisuuden puhua äidinkieltään ja tulla hyväksytyiksi.

Södertäljen kunta on muutaman viime vuoden aikana yhdessä suomalaisten yh- distysten ja Ruotsin kirkon kanssa raken- tanut verkoston, jonka avulla Södertäljen ruotsinsuomalaisille suunnitellaan toi- mintaa yhdessä.

– Voidaan sanoa, että olemme löytä- neet toisemme. Vietämme esimerkiksi perinteisiä pyhiä ja juhlia yhdessä.

Tällä hetkellä ruotsinsuomalaiset voivat neljänä päivänä viikossa kääntyä kunnan puoleen ja saada suomen kielellä vastauk- sia kysymyksiinsä eläkkeestä, veroista jne.

– Meillä on perjantaisin kunnan tiloissa

niin sanottu suomalainen olohuone, jossa voi seurustella, juoda kahvia ja lukea suo- menkielisiä sanomalehtiä. Lisäksi noin kuudellekymmenelle eläkeläiselle on jär- jestetty taulutietokoneen eli tabletin käy- tönopetusta sekä perehdytystä mm. las- kujen maksamiseen verkossa. Pidän siellä itse lukupiiriä: elämästä ja uskonnosta syntyy paljon keskustelua.

Yhteistyö on kaikille osapuolille hyö- dyllistä. Kirkon toimintaan osallistuvien määrä on kasvanut, ja yhteys kunnan ruotsinsuomalaisiin on parantunut.

Södertälje församling har ett brett utbud av sverigefinsk verksamhet för alla åldrar, bland annat för barn och föräldrar. Där finns barnläger, öppna förskolan och på kvällarna erbjuds olika barngrupper från fem år och uppåt.

– Det är en möjlighet för barn och föräldrar att få prata sitt modersmål och bli bekräftade.

Under några år har Södertälje kommun till- sammans med finska föreningar och Svenska kyrkan byggt upp nätverk för att gemensamt planera verksamhet för sverigefinnar i Södertälje.

– Man kan säga att vi har funnit varandra. Vi firar bland annat traditionella helger och fester tillsammans.

I dag kan sverigefinländare vända sig till kommunen och ställa frågor om till exempel pension och skatter och få svar på finska, fyra dagar i veckan.

– I kommunens lokaler har vi ett som vi kallar ”finskt vardagsrum” på fredagar, där man kan fika, läsa finskspråkiga tidningar och umgås. Ett 60-tal pensionärer har fått undervisning om i-pad och bl a lärt sig betala räkningar på nätet. Jag leder själv en bokcirkel där och det blir många diskussioner om livet och religion.

Samarbetet gagnar alla parter. Kyrkan har fått fler besökare till sina aktiviteter och bättre kontakt med sverigefinländare i kommunen.

Kirsi-Maarit Riikola,
Bodenin seurakuntayhtymän diakoni
diakon i Bodens pastorat

”Kirsi on meidän diakonimme”, sanovat monet Bodenin ruotsinsuomalaiset. Dia- konin puoleen on luontevaa kääntyä niin ilossa kuin surussakin.

– Aikaisemmin luoksemme hakeutui- vat usein rajan yli Ruotsiin tulleet naiset, joilla on ruotsalainen aviomies. He saat- toivat potea huonoa omaatuntoa, koska eivät olleet opettaneet lapsilleen suomea. Sielunhoidollisissa keskusteluissa voikin nousta esille tarve parantavaan proses- siin. Keskustelut saattavat käsitellä myös sitä, miten arjesta selvittää kielellisesti. Monet ovat lisäksi huolissaan dementian kaltaisista sairauksista, joiden seurauk- sena ruotsin kielen taito saattaa kadota.

Nykyään moni kirkon suomalaisiin ryhmiin tuleva on vanhus.

– Minun tehtäväni diakonina on mah- dollistaa Jumalan sanan kuuleminen ja näkeminen suomeksi sekä omista tunteista ja kulttuurista puhuminen omalla kielellä.

Nuoremmat ruotsinsuomalaiset ha- keutuvat puolestaan suurempiin yhteisöi-

Södertälje församling har ett brett utbud av sverigefinsk verksamhet för alla åldrar, bland annat för barn och föräldrar.

hin, kuten Luulajaan, missä järjestetään muun muassa perheleirejä. Joului- kinen pyhä, ja se houkuttelee nuorempia ruotsinsuomalaisia kirkkoon myös Bode- nissa, Kirsi-Maarit Riikola toteaa.

”Kirsi är vår diakon”, säger flera av sverigefin- ländarna i Boden. Det är naturligt att vända sig till en diakon i både glädje och sorg.

– Tidigare var det ofta kvinnor som kom över gränsen till Sverige, fann en svensk man och gifte sig. De kan ha dåligt samvete för att de inte lärde sina barn finska. I själavårdssamtalen kan vi möta ett behov av helandeprocess. Det kan också handla om hur man ska klara vardagen rent språkligt. Många oroar sig för sjukdomar som till exempel demens, som gör att det svenska språket försvinner.

I dag är det många äldre som kommer till kyrkans finska grupp.

– Min roll som diakon är att möjliggöra för de finskspråkiga att höra och se Guds ord och att få tala om sina känslor och kultur på sitt eget språk.

De yngre sverigefinländarna söker sig hellre till större sammanhang, som till Luleå när det exempelvis ordnas familjeläger. Julen är helig och den lockar även de yngre sverigefinländarna till kyrkan i Boden, säger Kirsi-Maarit Riikola.

Minna Vuontoniemi,
Hallstahammar-Kolbäckin
seurakunnan diakoni
diakon i Hallstahammar-
Kolbäck's församling

Minna Vuontoniemi istuu kesäisin mielel- lään Hallstahammarin torin penkeillä. Siellä hän tapaa työssäkäyviä, eläkeläisiä, päihteiden ongelmakäyttäjiä, yksinäisiä ja kodittomia.

– Siellä syntyy sekä huolettomia että syvällisiä keskusteluja. Emme voi vain istua kirkossa odottamassa, että ihmiset tulisivat sinne. Menihän Jeesuksen ihmisen luokse!

Monilla niistä miehistä, joita hän to- rilla tapasi, ei ollut paikkaa, mihin mennä. Diakoni järjestikin miehille suun- natun aamuhetken, jossa vanhemmat miehet voivat tavata toisiaan, rupertella kahvikupin äärellä sekä saada hengenra- vintoa kirkon tiloissa.

– Ruotsinsuomalaisen työmme päällim- mäinen tavoite on tuoda ihmisten elä- mään toivoa. Usko ja toivo ovat luotta- musta siihen, että Jumala on kanssamme. Tarkoituksemme on myös levittää iloa ja rakkautta silloin, kun ihminen tarvitsee tukea ja hänellä on vaikeaa, Minna Vuoh- toniemi sanoo.

Hän haluaa tuoda ruotsinsuomalaisuuden esiin rikkautena.

– Sukulaiset ja ystävät Suomessa ja Ruotsissa sekä kokemukset molempien maiden kulttuureista rikastuttavat elämää.

Under sommaren sitter gärna Minna Vuoh- toniemi på någon av bänkarna på torget i Hallsta- hammar. Där möter hon människor i olika livs- situationer; arbetare, glada pensionärer, missbrukare, ensamma, hemlösa.

– Det blir både lättsamma och djupa samtal. Vi kan inte bara sitta i kyrkan och vänta på att människor ska komma till oss. Se på hur Jesus sökte upp människor!

Men många av männen hon mött på torget saknade en plats att gå till. Diakonen bjöd därför in till ”morgonstund för män”, en gemenskap där äldre män träffas och pratar över en kopp kaffe och även får andlig näring i kyrkans lokaler.

– Det övergripande i vårt sverigefinska arbete är att skapa hopp i människors liv. Hopp och tro – lita på att Gud är med oss. Eller sprida glädje och kärlek genom stöd och hjälp när det är svårt, säger Minna Vuontoniemi.

Hon vill gärna lyfta fram rikedomerna med att vara sverigefinländare.

– Det berikar livet att ha släkt och relationer både i Sverige och Finland och erfarenhet av två länder, två kulturer.

RAKKAALLA LAPSELLA ON MONTA NIMEÄ

KÄRT BARN HAR MÅNGA NAMN

FOTO: AVIVA LINDA MACESSON/IRON

Nyckelpigans fullständiga namn är *Jungfru Marias nyckelpiga*.

Nyckelpiga var någon som bar nycklarna i sin husmors ställe. Nyckelpigan är en av de mest uppmärksammade insekterna i folktron – troligtvis på grund av den iögonfallande röda färgen och prickarnas antal, sju är ju ett magiskt tal – och i hela Europa förknippas nyckelpigan också med jungfru Maria. Vanligen har de sju prickarna ansetts representera Marias *sju smärtor*. Ett annat namn på

nyckelpigan är *gullhöna* – i folktron kunde man få önska sig olika saker om en nyckelpiga satte sig på en, till exempel pengar eller guld.

Ensi näkemältä sanoilla *nyckelpiga* ja *leppäkerttu* ei ole mitään yhteistä. *Lep-päkerttu* tunnetaan myös nimellä *piste-pirkko*. Pirkosta taas ei ole pitkä matka *Birgittaan* ja 1300-luvulla vaikuttaneeseen pyhään *Birgittaan*. *Birgitan* luo-

massa *Vadstenan* luostarissa abbedissa oli *Neitsyt Marian* sijainen.

Toisin sanoen ruotsalainen *nyckelpiga* on pyhän *Marian* avaimenvartija kun taas suomalainen punaselkä vartioi pyhän *Birgitan* avaimia.

KÄLLÄ:
Språkrådet, som arbetar både med svenskan och med minoritetsspråken.
www.språkrådet.se

KIELINEUVOSTO

Ruotsinsuomalainen kielineuvosto on yhdessä Ruotsin kirkon Kirkkokanslian kanssa koonnut ruotsalais-suomalaisen kirkollisen elämän sanaston. Tässä muutama esimerkki vasta päivitetyltä listalta.

barnkonsekvensanalys, BKA
dop genom begjutning
dop genom nersänkning
vuxendop
doppåminnelse
electa (kvinnlig)
electus (manlig)
inledningsbön
marginalisering
psaltarsalm
spädbarnsmusik
urfolk
utsatthet

lapsivaikutusten arviointi, LAVA
valelukaste
upotuskaste
aikuiskaste
kasteen muistaminen
virkaan valittu piispa (nainen)
virkaan valittu piispa (mies)
johdantorukous
syrjäytyminen
(Raamatun) psalmi
vauvamuskari
alkuperäiskansa
(yhteiskunnan) huono-osaisuus, syrjäytymisvaara

VAPAHTAJAN JALANJÄLJILLÄ

Pyhän maan ikävä on asunut minussa lapsesta saakka. Kun toive lopultakin toteutui ja pääsin matkustamaan Israeliin, koko Raamattu tuntui avautuvan eteeni. TEKSTI: HELI VAN DER VALK

Niin myös *Joosef lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista ... (Luuk.2:4)*

Nasaret sijaitsee Galilean maakunnassa Israelin pohjoisosassa. Aluetta hallitsee Genesaretin eli Galilean järvi, jonka ympäristössä on asuttu tuhansia vuosia ja jonne monet Raamatun kertomuksista sijoittuvat. Jeesuksen koti oli järven pohjoispäässä ja sieltä käsin hän alkoi saarnata mm. Kapernaumin synagogassa (Luuk.4). Paikallisten kalastajien joukosta hän myös valitsi ensimmäiset opetuslapsensa.

Kun istuin aamuvarhain kalastusveneessä keskellä tyyntä, kuulasta järveä ja kun opas esitteli Jeesuksen aikaisen pyöreän verkon ja vielä heitti sen veteen, koin siirtyväni ajassa kaksi vuosituhatta taaksepäin. Olisin halunnut aikamatkan jatkuvan, niin minua kosketti ajatus siitä, että Jeesus oli liikkunut samoilla vesillä.

Raamattu kertoo, miten järvellä nousi äkkiä ankara myrsky, jonka Jeesus taltutti. Muistan miettineeni, miten se myrsky nyt

niin yhtäkkiä voi nousta. Sekin selvisi: Libanonin vuoristosta alkava Jordanin joki virtaa vuolaana Genesaretin järven läpi kohti Kuolluttamerta. 200 metriä merenpinnan alapuolella sijaitseva järvi on vuorten ympäröimä ja kuin pussissa, joten varsinkin kesäisinä iltapäivinä itätuuli voi tosiaan yllättää raivokkuudellaan.

Nähdessään kansanjoukot Jeesus nousi vuorelle... (Matt. 5-7)

Genesaretin järven laskeutuva Autuuksien vuori on luultavasti paikka, jossa Jeesus piti Vuorisaarnan. Näin sieluni silmin tuon heinää ja luonnonkukkia kasvavan rinteen täynnä kuulijoita.

Kun opetuslapset ihmettelevät Jeesuksen tapaa selittää asioita vertauksin, Jeesus vastaa: Minä puhun heille vertauksin, koska he näkevät eivätkä kuitenkaan näe ja kuulevat eivätkä kuitenkaan kuule ja ymmärrä (Matt.13:13). Oli riemullista todeta, miten Jeesuksen esimerkit tulivat lähiympäristöstä. Kalat ja kalastus ovat

siellä kaikille tuttua. Pengerviljely on tavallista mäkisessä ja jyrkkärinteisessä Galilean maastossa. Kylväessä jyvät näin ollen päätyvät joko viljavaan maahan, kivimuurille tai tallatulle rinteelle. Lammastaas voi helposti pudota kallionkielekkeeltä alas tai eksyä joukosta vaikeakulkuisessa maastossa. Minulla sydän syrjähti monta kertaa seurattessani lampaiden tasapainoilua liukkailla kallioilla. Hyvä paimen pitää kuitenkin laumansa kasassa.

Isä, jos tahdot, niin ota tämä malja minulta pois... (Luuk.22:42)

Getsemanen puutarha sijaitsee Öllymäellä, aivan Jerusalemin kupeessa. Siellä kasvaa ikivanhoja oliivipuita, joiden juurella uskon Jeesuksen rukoilleen sinä yönä, jona hänet vangittiin.

Ehtoollinen Puutarhahaudalla vaiensi kielen ja herkisti mielen. Oli vain siunattu hetki, tässä ja nyt.

RUOTSINSUOMALAISISTA VAA'ANKIELIÄ

SVERIGEFINLÄNDARE BLIR VÅGMÄSTARE

Hammarbyn seurakunnassa Upplands Väsbyn kunnassa ruotsinsuomalaiset osallistuivat vuoden 2013 kirkollisvaaleihin tavalliseen tapaan omalla ehdokaslistallaan. He saivat kaksi paikkaa ja ovat nyt vaa'ankieliasemassa sosiaalidemokraattien (11 paikkaa) ja Kyrkans Väl-ryhmän (12 paikkaa) välillä. TEKSTI JA KUVA: ROLAND ASPLUND

Närvarande kyrka – Läsnäoleva kirkko -ryhmän ruotsinsuomalaisella listalla ehdokkaina olleet Birgitta Floke ja Pia Pallin saivat molemmat paikan kirkkovaltuustosta. Birgitta Floke sai lisäksi paikan kirkkoneuvostosta, jossa kahdella muulla ryhmällä on kummallakin neljä jäsentä.

– Se meni hyvin. Olen kirkkoneuvoston ensimmäinen suomalaisjäsen, Birgitta Floke iloitsee. Meillä on oma ehdokaslistamme, sillä Upplands Väsbyn kunnassa asuu paljon suomalaisia. Haluamme lisää resursseja ruotsinsuomalaiseen toimintaan sekä mahdollisuuden palvella ruotsinsuomalaisia heidän omalla kielellään.

Läsnäoleva kirkko ei ole poliittinen ryhmä, Birgitta Floke sanoo. Tavoitteena on, että kirkko palvelisi kaikkia. Toi-

vomme enemmän suomalais-ruotsalaista yhteistyötä samaan tapaan kuin uuden kirkkoherran Cecilia Strömmerin astuessa virkaan. Tilaisuudessa esiintyivät niin ruotsin- kuin suomenkielinenkin kuoro.

– Muilta osin tärkein tulevaisuutta koskeva tehtävämme on houkutella enemmän suomenkielisiä nuoria seurakuntaan. Meidän on löydettävä uusia tapoja tehdä kirkosta paikka, jossa nuoret voivat tavata toisiaan ja viihtyä.

Valtava vähemmistö

Upplands Väsbyn kunnassa on 40 000 asukasta ja kolme seurakuntaa (Ed, Fresta ja Hammarby). Ruotsinsuomalaisen osuus on noin 16 prosenttia. Kunnassa toimivat ruotsinsuomalainen koulu sekä aktiivinen suomalainen yhdistys.

Ruotsinsuomalainen kirkollinen toiminta on keskittynyt Vilundan kirkkoon, joka sijaitsee kunnan keskustassa.

– Suomalaiset ovat kunnassa valtava vähemmistö, suomenkielinen kirkkomuusikko Jani Kenttälä selittää. Useimmat tänne tulevista ovat iäkkäitä ihmisiä, joilla on päiväsaikaan vapaata. He tulevat juuri kielen takia. Myös suuri määrä lapsiperheitä ja nuoria tulee joulun aikaan esimerkiksi laulamaan kauneimpia joululauluja.

Kuoro ja ompeluseura ovat seurakunnan suomenkielisen toiminnan selkäranka, Jani Kenttälä kertoo. Hänen työstään puolet on suomenkielisen toiminnan ohjaamista, josta vastaa osaltaan myös pappi Helka Sisättö-Elertson.

Den viktigaste frågan för framtiden att få fler finsktalande ungdomar till församlingen. Här måste vi finna nya vägar så att kyrkan kan bli en plats där unga människor träffas och har roligt, säger Birgitta Floke.

I 2013 års kyrkoval gick sverigefinländarna i Hammarby församling, Upplands Väsby sedvanligt ut med en egen lista. De fick två mandat och får en vågmästarroll mellan socialdemokrater, 11 mandat och Kyrkans väl i Hammarby församling, 12 mandat.

TEXT OCH BILD: ROLAND ASPLUND

Birgitta Floke och Pia Pallin på den sverigefinska listan Närvarande kyrka fick två platser i kyrkofullmäktige. Birgitta Floke knep även en plats i kyrkorådet, medan de två övriga nomineringsgrupperna får fyra mandat vardera.

– Ja, det har gått bra. Jag är den första finnen i kyrkorådet, förklarar Birgitta Floke glatt. Att vi har en egen lista beror på att det bor många finnar i Upplands Väsby. Vi vill ha mer resurser för den sverigefinska verksamheten och göra något för dem på deras eget språk.

Närvarande kyrka är opolitiska, säger Birgitta Floke. De vill ha en kyrka för alla och önskar mer av samarbete mellan den finska och svenska verksamheten, som när den nya kyrkoherden

Cecilia Strömmer installerades, då både den finska och svenska kören i församlingen medverkade.

– Annars är den viktigaste frågan för framtiden att få fler finsktalande ungdomar till församlingen. Här måste vi finna nya vägar så att kyrkan kan bli en plats där unga människor träffas och har roligt.

Jättestor minoritet

I Upplands Väsby bor 40 000 människor och kommunen rymmer tre församlingar, Ed, Fresta och Hammarby. Antalet sverigefinländare är runt 16 procent. Det finns en svenskfinsk skola i kommunen och en aktiv finsk förening. Den kyrkliga sverigefinska verksamheten är kon-

centrerad till Hammarby församling, till Vilunda kyrka som ligger vid centrum.

– Ja, en jättestor minoritet i kommunen är finnar, säger Jani Kenttälä, finskspråkig kyrkomusiker. De flesta som kommer hit är äldre, daglediga och de kommer hit för språket. En hel del barnfamiljer och unga kommer till julens högtider, för att bland annat sjunga "De vackraste julångerna".

Den finska kören och syföreningen är ryggraden i församlingens finskspråkiga arbete, menar han. Utöver Jani Kenttälä, som arbetar 50 procent med finskspråkig verksamhet, arbetar prästen Helka Sisättö-Elertson halvtid med den finskspråkiga verksamheten.

SALAISUUKSIEN HELMINAUHA

Lapsuus kulkee mukamme läpi elämän. Se voi olla rikkaus ja voimanlähde. Se voi myös olla kivireki, tiedostettujen ja tiedostamattomien muistojen ja myyttien taakka. Jokainen lapsi tarvitsee lähelleen aikuisen, joka auttaa lasta sanoittamaan tarinansa. Muuten lapsi saattaa jäädä oman historiansa pauloihin. **TEKSTI: HELI VAN DER VALK**

Minkä jatkumo olen, missä ketjussa olen mukana? Millaisessa sukupolvien välisessä vuorovaikutuksessa olen syntynyt ja kasvanut? Miten määritellä minut ja kuka sen tekee, minä itse vai ympäristöni?

Olen kuullut puhuttavan sodassa kuuroutuneesta suomalaisesta miehestä, joka lähti 60-luvulla sotaveteraaniporukassa katsomaan Edvin Laineen ohjaamaa näytelmää Tuntematon sotilas. Pynnikin kesäteatterin autenttinen lavastus laukaisi yleisön joukossa monia muistoja rintamalta. Kun pommikone yhtäkkiä repäisi taivaan, kuuro mies sai kuulonsa takaisin; sama kauhu, joka oli lukinnut korvat runsaat 20 vuotta aikaisemmin, avasi ne nyt.

Suomalainen, sodan kokenut sukupolvi sementoi kauhukokemuksensa. Monet olivat niin traumatisoituneita, etteivät jaksaneet pohtia asioita, vaan työnsivät ne syrjään, peittelivät, kielsivätkin. Siihen aikaan ei tunnettu käsitettä trauman jälkeinen stressihäiriö. Parhaana kriisiapuna pidettiin yleensä nopeaa paluuta arkeen ja työnteekoon.

Carpe diem, tartu hetkeen

Suomen sodanjälkeisessä yhteiskunnassa keskityttiin senhetkisiin tarpeisiin. Sodasta selvinneen yksilön mielentila saattoi olla olosuhteista riippuen joko energinen tai kyyninen. Töitä tehtiin ympäri vuorokauden, ensin ansiotöissä ja sitten talkoovoimin maatöissä tai kotia rakentamassa. Voidaan pitää melkoisena saavutuksena sitä, että sodan ruhjoman Suomen onnistui sentään hankkia kaikille koti ja jonkinlainen elanto.

Monelle vaikeneminen saattoi toimia selviytymiskeinona, mutta vaikenemisella on hintansa. Yksi sukupolvi kätkee salaisuuksien helminauhan ja seuraava tai sitä seuraava polvi kaivaa sen esiin. Helmille on monta nimeä: pelko, suru, ikävä, yksinäisyys, pettymys, syyllisyys, häpeä, turvattomuus, henkinen kipu, psyykkinen haava – helminauhasta voi tulla pitkä. Kokonaisen sukupolven taakka siirtyy seuraavalle sukupolvelle.

Saranasukupolvi

Filosofian tohtori, kirjailija *Eva Hoffman* (synt. 1945 Puolassa) pitää itseään kosmopoliittina ja maanpakolaisena. Hänen vanhempansa selvisivät Puolan juutalaisvainoista ja perhe muutti heti sodan jälkeen idästä länteen, Atlantin yli uuteen maailmaan. Tarkkaillessaan omaa elämäänsä ja puolalaisuuttaan amerikkalaisin silmin Eva Hoffman huomasi asioissa tiettyjä lainalaisuuksia. Rönsyilevistä mietteistä ja pohdiskelusta muotoutui kantava ajatusrakennelma, jonka mukaan peritty ja eteenpäin siirretty tieto muuntautuu joko historiaksi tai myytiksi. Hän nimesi ilmiön saranasukupolveksi (the hinge generation). Tällä hän viittaa toisen polven edustajiin, jotka kiinnittyvät saranan tavoin heitä edeltäneisiin sukupolviin.

Ruotsinsuomalaisuus

Moni lähti sodanjälkeisestä Suomesta hakemaan parempaa tulevaisuutta lahden takaa. Suurin osa heistä on sodankäyneiden lapsia. He toivat mukanaan Ruotsiin edellisen sukupolven käsittelemättömät sotatraumat. Heistä tuli uusi carpe diem – sukupolvi, joka teki töitä ympäri vuorokauden, ensin ansiotyötä, sitten talkoovoimin Suomi-seurojen ja muiden järjestöjen parissa. Ei siinä jäänyt aikaa miettiä omaa vointia tai elämän suuria arvoituksia.

Ruotsinsuomalaisten helminauhaan tuli lisää helmiä: ulkopuolisuus, kielitaidottomuus, syrjintä. Akkuja käytiin lataamassa koti-Suomessa kesäisin. Tutut tuokset, maut ja sävelet suljettiin autoon tuliaisina Ruotsin kotiin.

Monella kolmannen polven ruotsinsuomalaisella ei ole enää suoraa yhteyttä Suomeen. Heillä ei ole Suomen multaa kynsien alla. Ero kaupunkikulttuurin ja maaseutukulttuurin välillä on lisäksi kasvanut siinä määrin, että kulttuurilukutaito on surkastumassa. Helminauha sen sijaan on periytynyt heillekin ja nyt heillä on uusi mahdollisuus jatkaa kesken jäänyttä prosessia, historian ja myyttien työstämistä. ”Vanha maa” on heille lähinnä virtuaalinen kokemus, mutta sen jättämät jäljet heissä on totisinta totta.

PYKOLOGI RAIJA KJELL-LIPASTI
KEHOTTA KANNUSTAMAAN

KEHUJA EI VOI SAADA LIIKAA

Kehu vie pidemmälle kuin arvostelu, väittää psykologi Raija Kjell-Lipasti. Ruotsinsuomalaisten mielenterveysongelmat johtuvat paljolti yksinäisyydestä ja huonosta itsetunnosta. Näitä ongelmia on paljon, mutta suomenkielisiä auttajia vähän. Hän peräänkuuluttaa yhteistyötä esimerkiksi kirkon diakonian kanssa tilanteen parantamiseksi. **TEKSTI JA KUVA: KAJ AALTO**

Psykologi Raija Kjell-Lipasti näkee itsensä ennen kaikkea valmentajana. Suomalaisten mielenterveysongelmiin erikoistunut vastaanotto (Finska psykiatriska mottagningen) Tukholman Alvikissa on ahdistuneelle ja masentuneelle ruotsinsuomalaiselle avun paikka.

– Monilla suomalaisilla on huono itsetunto ja se johtuu kasvatuksesta. Kotona on kielletty kerskumasta omilla lahjoillaan, ettei vai tulisi ylpeäksi, Raija Kjell-Lipasti toteaa.

– Kehukaa lapsia ja toisianne enemmän! Se kantaa pidemmälle kuin arvostelu. Kehumista ei voi koskaan saada liikaa. Tätä joudun usein opettamaan asiakkailleni.

Ammattiauttajana hän tapaa työssään niin nuoria kuin vanhoja ruotsinsuoma-

laisia, jotka ovat ahdistuneita, masentuneita tai muuten elämäntilanteensa murttamia. Hän sanoo, että nuorissakin näkyvät vielä vanhempien vaatimukset ja kannustuksen puute. Varsinkin tytöt vaativat itseltään liikaa ja polttavat itsensä loppuun.

Miehet taas eivät hevin psykologin puheille tule. Vain 20 prosenttia asiakkaista on miehiä. Tämä johtuu osittain häpeästä, joka liittyy mielenterveysongelmiin. Psykkistä sairautta hävetään niin kuin se poikkeaisi jotenkin fyysisistä vaivoista. Usein lääkärin vastaanotolla todetaan fyysisten vaivojen johtuvan henkisestä kuormituksesta ja sitä kautta lääkäri voi ohjata psykiatrin puheille.

– Psykologin tai psykiatrin vastaanotolle hakeutuminen koetaan yhä häpeäl-

lisenä. Mutta mielenterveyttä tulee hoitaa, Kjell-Lipasti sanoo.

– Teemme tiivistä yhteistyötä terveyskeskusten kanssa. Ongelmana on kuitenkin suomenkielisten testien puuttuminen muualta. Tämä saattaa johtaa vakaviin seurauksiin.

Synkät itsemurhatilastot

Suomi on itsemurhatilastoissa Pohjoismaista kärkeä. Erityisesti miesten itsemurhaluvut ovat kansainvälisessä vertailussa synkkää luettavaa. Onko ruotsinsuomalaisten tilanne sama? Siitä psykologille on muodostunut selkeä kanta.

– Ruotsinsuomalaiset voivat vielä huonommin. Kun ei olla täysin sisällä ruotsalaisessa yhteiskunnassa ja kulttuurissa, yksinäisyys vaivaa monia. Sukulaiset saat-

tavat olla kaukana Suomessa ja niin ongelmat kärjistyvät. Kieliongelmat vaikeuttavat vielä lisää oleskelua Ruotsissa.

– Onneksi nuorempi ikäpolvi on alkanut löytää uusia kanavia yhteydenpitoon. Facebookin ja sosiaalisen median kautta löydetään ystäviä ja yhteistä tekemistä, Kjell-Lipasti on havainnut.

Hän patistaa seurakuntia ja muita yhteisöjä perustamaan ryhmiä ja rakentamaan yhteisöllisyyttä.

– Seurakunnan diakoniatyön kanssa voitaisiin tehdä paljon enemmän yhteistyötä ja aktivoida ruotsinsuomalaisia.

Sauna ja tunnekieli

Ruotsissa on vain yksi suomenkielinen psykiatrinen vastaanotto, johon tulee asiakkaita Tukholmasta ja sen ympäristökunnista. Tukholman yksikön olemassaolosta eivät monet edes tiedä, minkä vuoksi potilasmäärät on kyetty hoitamaan. Heti kun tiedotetaan, jonot kasvavat.

– Tunnekieli on tärkeä. Ei sitä masentuneena jaksaa miettiä sanoja vieraalla kie-

lellä. Silloin pitäisi saada puhua omaa äidinkieltään.

Ammattiauttaja näkee myös erot ruotsinsuomalaisten ja ruotsalaisten välillä, miten mielenterveyden ongelmiin suhtaudutaan.

– Jos suomalainen sanoo, että hän voi huonosti, silloin hän todella voi huonosti. Se on otettava vakavasti. Kun suomalainen hakeutuu hoitoon, on tosi kysymyksessä. Kantaväestön kynnyksellä tulla hoitoon on matalampi.

Suomalaisen perinteinen rentoutumiskeino on saunominen. Psykologi pitää saunaa erinomaisen hyvänä asiana, koska ruumiillinen ja henkinen hyvinvointi liittyvät yhteen.

– Sauna on terapiaa suomalaiselle, se rentouttaa. Jos on jännittynyt, rentoutuminen auttaa niin fyysisistä kuin henkistä palautumista.

– Eikä sosiaalista puolta sovi unohtaa. Ja ruotsalaistenkin kanssa voi saunoa ja kehua hyvää suomalaista keksintöä. Se kohottaa myös suomalaista itsetuntoa, Raija Kjell-Lipasti sanoo.

5 vinkkiä masentuneelle:

- Pidä kiinni päivärutiineista
- Älä eristäydy, vaan hakeudu johonkin piiriin, seurakuntaan tai ryhmään
- Pidä yhteyttä ystäviin
- Harrasta liikuntaa
- Sauna ja rentoudu

5 vinkkiä auttajalle:

- Aktivoi mahdollisuuksien mukaan
- Pysy tukena ja piristä tahdikkaasti mahdollisesta vastustuksesta huolimatta
- Auta arkisissa askareissa
- Välitä myös fyysisesti huolenpitosi
- Auta hakemaan ammatin apua, jos sinun apusi ei riitä

MIKÄ MURSI

TABBITAN?

Luomiskertomuksen Eeva, Uuden Testamentin Martta ja Maria, Magdalan Maria sekä Maria, Jeesuksen äiti, ovat Raamatun keskeisiä naishahmoja. Yleensä naiset kuitenkin huomioidaan Raamatussa kuin ohimennen, usein nimettöminä. Tabita on tällainen sivuhenkilö.

Hänen elämäntarinansa on kahdeksan jakeen mittainen (Ap.t.9:36–43). TEKSTI: HELI VAN DER VALK

Tabita on ainoa nainen koko Uudessa Testamentissa, josta käytetään nimeä opetuslapsi. Hänen on siis täytynyt toimia miesten rinnalla, kantaa vastuuta alkuseurakunnasta. Mikä hänet siihen työhön vei ja mitä hänelle sitten tapahtui? Mikä sai hänet murtumaan? Unettomat yöt? Yksinäisyys? Suru? Sairaus? Uupumus? Hänen tarinansa kiehtoo siksi, että hän vaikuttaa niin tutulta. Hän voisi olla kuka tahansa meistä, kohtalotoveri, sisar parin vuosituhat takaa.

Tabita asui nykyisen Jaffan alueella. Arameankielisen nimen lisäksi hänellä on toinenkin nimi, kreikkankielinen Dorkas. Molemmat tarkoittavat gasellia. Gasellista taas tulee mieleen Breakfast at Tiffany's -elokuvasta tuttu Audrey Hepburninainen pitkäsaarinen, karismaattinen nainen, joka on samalla sekä hauras että vahva. Gaselli tuo myös mieleen Vanhan Testamentin Laulun laulun rakastavaiset. Voisiko olla niin, että Dorkas-niminen kreikkalainen nainen päätti seurata aramealaista rakastettuaan Jaffaan? Hän ehkä sanoi tälle kuten Vanhan Testamentin Ruut anopilleen: *Minne sinä menet, sinne minäkin menen, ja minne*

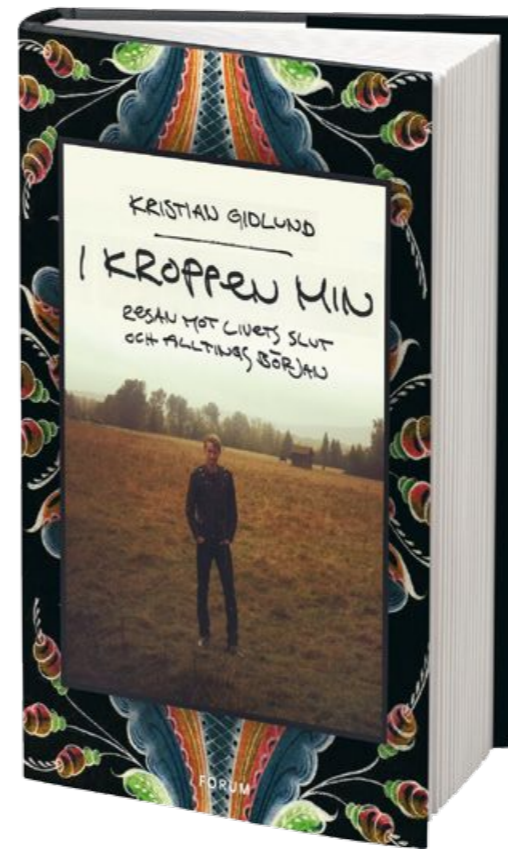
sinä jäät, sinne minäkin jään. Sinun kansasi on minun kansani ja sinun Jumalasi on minun Jumalani.

Tabitan toimeentulo vaikuttaa turvulta, sillä *hän teki paljon hyvää ja avusti köyhiä runsain määrin.* Hänen perheestään Raamattu ei mainitse sanaakaan. Jospa Tabita leskeksi ja lapsettomaksi jäätyään otti seurakunnan perheeseen alkukristillisen tavan mukaisesti?

Raamattu lupaa, että Jumala ei salli meitä kiusattavan yli voimemme. Mikä kiusasi Tabitaa yli hänen voimiensa? Mikä sai hänet murtumaan? Teksti kertoo nimittäin, että Tabita sairastuu ja kuolee. Lähistöllä vierailleva Pietari haetaan kiireesti paikalle ja *leskivaimot kerääntyivät hänen ympärilleen ja näyttivät itkien hänelle paitoja ja muita vaatteita, jotka Dorkas oli tehnyt ollessaan vielä heidän kanssaan.*

Turha edes arvailla, oliko Tabita kliinisesti kuollut vai oliko hän vain itseltään totaalisesti hukassa. Ehkä Pietarin onnistui paikallistaa tuskan pesäke hänen sielussaan, *sillä nainen avasi silmänsä, ja nähdessään Pietarin hän nousi istumaan. Pietari ojensi hänelle kätensä ja auttoi hänet jalkeille.*

NETISTÄ POIMITTUA

Australialainen Bronnie Ware haki uutta sisältöä meneväiseen elämäänsä. Hän päätyi lopulta saattohoitajaksi. Elämästä luopumisen prosessi kosketti ja samalla kasvatti häntä. Hän alkoi pitää blogia kokemuksistaan ikääntyneiden potilaiden vierellä kulkijana. Blogiteksteistä kootusta kirjasta on tullut bestseller, jonka ytimenä on kuolevan viisi tavallisinta toivetta tai katumuksen aihetta. Niistä löytyy ohjenuora jokaiselle, joka miettii asioiden tärkeysjärjestystä tai kompassiaan.

Moni haave saattaa nimittäin jäädä haaveeksi:

Toivon, että minulla olisi ollut rohkeutta elää itseni näköistä elämää enkä sitä, mitä muut minulta odottivat.

Koti ja perhe jäävät usein työn varjoon:

Toivon, että en olisi tehnyt niin kovasti töitä.

Tukahdutetut tunteet latistavat elämää:

Toivon, että minulla olisi ollut rohkeutta ilmaista tunteitani.

Ihminen ei ole saari, täydellinen itsestään, runoili John Donne. Ihminen tarvitsee ystäviä:

Toivon, että olisin pitänyt yhteyttä ystäviini.

”Onnen jumalatar antaa monille liikaa, kenellekään ei tarpeeksi.” Onko ihminen siis oman onnensa seppä? Joka tapauksessa onnellisuus on tila, johon voi ainakin osin vaikuttaa:

Toivon, että olisin sallinut itseni olla onnellisempi.

LÄHDE:

<http://www.theguardian.com/lifeandstyle/2012/feb/01/top-five-regrets-of-the-dying?fb=naive&CMP=FBCNETTXt9038>
Kirja on ilmestynyt myös suomeksi: *Viisi viimeistä toivetta – elä, älä kadu*. Kustantaja: Basam Books OY

Kristian Gidlund (1983–2013) oli toimittaja ja rumpali, josta tuli myös kirjailija. Syöpädiagnoosin saatuaan hän aloitti bloggaamisen ensimmäisen hoitosarjan yhteydessä.

I kroppen min sisältää nuoren aikuisen blogikirjoituksia taistelusta syöpää vastaan. Yli seitsemän miljoonaa lukijaa seurasi Kristian Gidlundin toivon ja epätoivon vuoristorataa. Kuolema lopulta voitti; se tosin sulki taistelijan silmät, mutta hänen sano- maansa se ei pysty milloinkaan vaientamaan.

Blogin viimeinen teksti on bloggaajan perheen lisäämä ja päätetty Kristian Gidlundin kuolinpäivänä syyskuussa 2013:

*Vid vägens slut
Så föll ett långsamt regn genom trädgården.
Och jag gick ut för att stilla en oövervinnerlig törst.*

KRISTIAN GIDLUND

LÄHDE:

Blogi ilmestyi kirjana nimeltä *I kroppen min: resan mot livets slut och alltings början* sekä *I kroppen min – Vägsjäl*
Kustantaja: Bokförlaget Forum

KIRKKOVUODEN PYSÄKKEJÄ

Suurten kirkkopyhien lisäksi kirkkovuoteen mahtuu monta juhlan aihetta.

Tässä niistä muutama. TEKSTI: TUOMO VALJUS

TOUKOKUU JA ÄITIENPÄIVÄ

Äitienpäivän vietto alkoi Yhdysvalloista sata vuotta sitten. Siellä sitä vietetään toukokuun toisena sunnuntaina, kuten useimmissa Euroopan maissa. Suomessa äitienpäivää vietetään yleisesti seurakunnissa, ja päivällä on edelleen kansallisen juhlan luonne; jatkosodan aikana sotavoimien ylipäällikkö, sotamarsalkka C. G. E. Mannerheim myönsi antamallaan päiväkäskyllä kaikille Suomen äideille yhteisesti Vapaudenristin kunniamerkin.

Ruotsissa äitienpäivää vietetään toukokuun viimeisenä sunnuntaina. Se on lähinnä kodeissa vietetty juhlahetki, jolloin äitiä muistetaan eri tavoin.

FOTO/KUVA: LINDA MICELSSON/IKON

KEVÄT ON KONFIRMAATIOIDEN AIKAA

Useimmissa seurakunnissa kevättä, pääsiäisen ja helluntain välistä aikaa, sävyttävät konfirmaatiojumalanpalvelukset. Konfirmaatiossa on kyse kasteen vahvistamisesta ja nuoret tunnustavat uskonsa. Samalla se on usein siirtymä lapsuudesta nuoruuteen, kohti aikuistumista. Ruotsissa rippikoulu ja konfirmaatio eivät ole samalla tavoin osa nuorisokulttuuria kuin Suomessa.

*Jo tuuli halki laaksojen
käy vehryt viitta yllään,
se heinää kukkaniittyjen
keinuttaa hyväilyllään.
Ja aallokon
ja oksiston
saa usko suven voimaan
taas luomisvirttä soimaan.*

FOTO/KUVA: JIM ELFSTRÖM/IKON

KOULUJEN PÄÄTÖS JA KESÄN ALKU

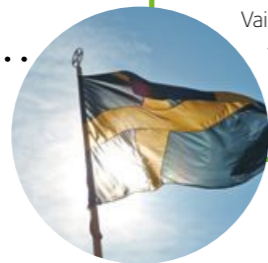
Touko-kesäkuussa katseet suuntautuvat kohti kesää. Seurakuntien säännöllisesti kokoontuvat ryhmät, päiväkerhot, nuorten kerhot, aikuisten toimintaryhmät jäävät kesälomalle. Vietetään koulujen kevätjuhla, monilla paikkakunnilla sitä vietetään kirkoissa.

FOTO/KUVA: LOTTI SINDBERG/IKON

RUOTSIN KANSALLISPÄIVÄ 6. KESÄKUUTA

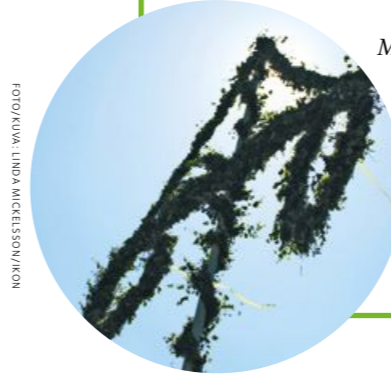
Kansallispäivän vietto Ruotsissa etsii vielä muotojaan. Vaikka se on ollut pitkään kalenterissa, kansallinen vapaapäivä siitä tuli vasta kymmenkunta vuotta sitten. Kansallispäivän viettoon yhdistyy usein alkavaan kesään liittyvät aiheet.

FOTO/KUVA: JIM ELFSTRÖM/IKON

JUHANNUS

Juhannus on keskikesän, yöttömän yön juhla, jota vietetään erityisesti Pohjoismaissa. Juhannuspäivä on Ruotsin kirkossa luomakunnan juhla, jolloin kiitetään Jumalaa luonnosta, kesän kauneudesta, mutta nostetaan esille myös vastuullisuus luomakunnan oikeasta käyttämisestä. Juhannukselle nimen antaneen Johannes Kastajan, Jeesuksen edelläkävijän, muistopäivä on juhannuspäivää seuraavana päivänä.

FOTO/KUVA: LINDA MICELSSON/IKON

*Myös lintukuoro kirkas soi
nyt metsän kammioissa.
Sen laulun kesä tänne toi.
Jo aivan aamunkoissa
se riemuaan
ja toivoaan
soi talven taittamille
korsille, kukkasille.*

MARRASKUUN ENSIMMÄINEN

viikonvaihte on pyhäinpäivä. Viikonloppuun yhdistyy kaksi vanhaa muistopäivää: pyhien, pyhimysten, yhteinen muistopäivä ja kuolleiden muistopäivä. Päivää vietetään usein nimenomaan vainajien muistopäivänä.

FOTO/KUVA: ANNA JONASSON/IKON

MARRASKUUN ON ISÄNPÄIVÄ

Isänpäivän vietto on myös kotoisin USA:sta. Sillä tahdottiin aluksi muistaa erityisesti yksinhuoltajaisiä. Pohjoismaissa isänpäivää vietetään marraskuun toisena sunnuntaina. Monissa muissa maissa sitä vietetään kesäkuun kolmantena. Sen asema kansallisena juhlapäivänä on vakiintunut paljon äitienpäivää myöhemmin.

SYKSYLLÄ, ELO-SYYSKUUSSA

alkavat taas koulujen syyslukukausi ja seurakuntien eri piirit toimia. Kesän jälkeen monilla on uutta intoa toimintaan, mutta syksyn pimenevinä iltoina tarvitsemme toistemme seuraa, läheisyyttä, myös kokemusta siitä, että Jumala on meitä lähellä.

*Pois rientää suvi riemukkain,
ei syksyä voi estää.
Vaan ystäväksi Herran sain,
se side kantaa, kestää.
Hän uutta luo
ja paikan suo
hän paratiisissansa,
sen täyttää valollansa.*

FOTO/KUVA: ALEX & MARTIN/IKON

MIKKELINPÄIVÄ, SYYS-LOKAKUUN VAIhteessa

on enkelien muistopäivä. Nimensä se on saanut Raamatussa esiintyvistä Mikael-nimisestä enkelistä.

ENSIMMÄISESTÄ ADVENTTISUNNUNTAISTA

alkaa uusi kirkkovuosi ja samalla joulun odotus. Adventtiin liittyy myös lupaus siitä, että Kristus tulee luoksemme sanassaan. Jouluaattoon asti kestävä adventtiaika on pohjimmitaan valmistautumista suureen juhlaan, joulun lapsen, Kristuksen syntymäjuhlaan.

FOTO/KUVA: ALEX & MARTIN/IKON

HETI ADVENTIN JÄLKEEN

on Suomen itsenäisyyspäivä, joulukuun kuudes, jota – siltä tuntuu – vietetään yhä enemmän seurakunnissa ja hallintoaluekunnissa.

Psalmi 103: 15–18

Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen
niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Polvesta polveen
ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin, jotka pysyvät hänen liitossaan,
muistavat hänen käskynsä ja elävät niiden mukaan.

Människans dagar är som gräset:
Hon spirar som blomman på marken,
så sveper vinden fram, och den är borta,
platsen där den stod är tom.
Men evigt varar Herrens nåd
mot dem som fruktar honom.
Hans trofasthet når till kommande släkten,
när man håller hans förbund
och minns vad han befallt och lyder.

Psaltaren 103: 15-18